

Sosiaali- ja
terveysministeriö

Sote-tekoälyn ekosysteemin riskienhallintaryhmä

Andrei Laurén, STM
Mika Pihlajamäki, THL
05.12.2024

Riskienhallintaryhmän tausta ja tavoitteet edellytyksiä luovassa toiminnassa

- Vapaaehtoinen riskienhallintatyöryhmä sijoittuu STM:n ekosysteemin koordinaatioryhmän alatyöryhmäksi
- Työryhmän työskentely on alkanut 11/2024 ja työ jatkuu ainakin 31.12.2025 asti
- Riskienhallintaryhmän tehtävänä on tukea tekoälyn turvallisen käytön kehittämistä ja edistää kokeiluja
- Tekoälyn turvallisesta käytöstä ja kokeiluista saadut riskihavainnot ja muut turvalliseen käyttöön liittyvät kokemukset kerätään keskitetysti ryhmän ja sote- toimijoiden käyttöön
- *Ryhmässä ei arvioida toisen organisaation projekteja vaan opittuja asioita ja havaintoja jaetaan yhteiseen hyvään*

Riskienhallintaryhmän tarkennetut tavoitteet

Vaikuttavuuteen keskittyminen

- Periaate: keskitytään mihin voidaan vaikuttaa
- Keskitytään korkeariskisissä järjestelmissä riskeihin ja esteisiin, koska niihin on akuutein tarve
- Pyritään löytämään balanssi riskien ja potentiaalisten hyötyjen välillä, siten että mahdollistetaan käyttö (täysi säätely vs. ei mitään säätelyä)
- 20/80-ajattelua eli 20% oikealla tekemisellä saadaan hallittua 80% riskeistä

Tuotokset

- Tuotoksia jaetaan sote-tekoälyn ekosysteemissä kaikille
- Missä käytöissä voidaan edetä nopeasti, missä pitää edetä varovaisemmin
- Periaatteiden selkeyttäminen, onko kyseessä automaattinen päätöksentekijä vai ei (mielipiteet eroavat nyt kentällä, esim. lääkinnälliset laitteet)
- AI vaikutusten arvioinnin tueksi osana DPIA:a ja AIA:a (AI Assessment), sisältäen suositukset riskien ja esteiden vähentämiseksi tai poistamiseksi

Turvallisen käytön tähän asti tunnistetut periaatteet

Esimerkkejä tekoälyn käytön turvallisuudesta (edellytyksiä luova tekoälyn käyttö riskien näkökulmasta)

Vastuullisuus

Vaikutuksen arviointi:
Haitallisten vaikutusten valvonta
Sopivuuden arviointi (tulee sopia tarkoitukseen)
Lähdetietojen hallinta
Toteutuksen valvonta (Ihmisiä ymmärtävä ja kunnioittava)
Tekoälyn rajoitusten ymmärtäminen

Läpinäkyvyys

Mahdollistaa tarkastelun (avoimuus):
Tunnistetaan ja ymmärretään miten järjestelmätasolla AI toimii, esim. päätösten tukena
Valvonta ja kyvykkyys, kuten järjestelmän tekemien päätösten arvioiteja avoimesti
Sidosryhmät ja vuorovaikutus ja viestintä
Sosiaalinen kestävyys

Oikeudenmukaisuus

Toimii tasa-arvoisesti:
Palvelun laatu (AI:n käyttäjän tunne)
Resurssien ja mahdollisuuksien kohdentaminen
Stereotyyppien minimointi ja perusoikeudet sekä eettisyys
Osallistava johtaminen

Luotettavuus, tietoturva ja tietosuojaja

Luotettavuus- ja turvallisuusohjeet sekä riskienhallinta:
Yksityisyyden ja tietosuojan noudattaminen
Turvallisuuden noudattaminen ja seuranta sekä standardit
Havaintojen seuranta ja korjausprosessit
Tekninen läpinäkyvyys

Osallistaminen

Saavutettavuusvaatimusten noudattaminen:
AI-kulttuurin ja toiminnan edistäminen sekä ymmärtäminen

Riskienhallintaryhmän jäsenet

Riskienhallintaryhmän jäsenet löytyy ao. linkin kautta

[Riskienhallintaryhmä – DigiFinland](#)

Lisätietoa:

andrei.lauren@gov.fi

mika.pihlajamaki@thl.fi